

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 22. april 2013
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2013-0037-0033
Dok.: 723885

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 32 (L 141), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. marts 2013.

Morten Bødskov

/

Freja Sine Thorsboe

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 32 (L 141) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 12. marts 2013 fra Det Centrale Handicapråd, jf. L 141 – bilag 5.”

Svar:

Det anføres i henvendelsen, at der efter Det Centrale Handicapråds opfattelse i lovforslaget mangler en ændring, som kan sikre, at personer med mentale og psykiske handicap nyder samme beskyttelse mod seksualforbrydelser, som man med lovforslaget giver andre. Det anføres, at det er problematisk, at det ikke foreslås, at det at skaffe sig samleje ved at udnytte en persons sindssygdom eller mentale retardering skal være omfattet af voldtægtsbestemmelsen. Som begrundelse anføres navnlig, at FN's handicapkonvention, f.eks. artikel 5, 12 og 14, understreger, at personer med handicap har lige ret til beskyttelse fra lovgivningen, at det at udnytte en mental begrænsning hos offeret kan være en lige så ”voldelig” handling som at udnytte en fysisk begrænsning hos offeret, og at det sender et forkert signal at lade tilfælde, hvor offeret er i en tilstand, hvor den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, være omfattet af voldtægtsbestemmelsen, når udnyttelse af offerets mentale retardering eller sindssygdom ikke bliver omfattet af voldtægtsbestemmelsen.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at det med lovforslaget foreslås, at forhold, der i dag er omfattet af straffelovens § 218, stk. 2, om at skaffe sig samleje med en person, der befinder sig i en tilstand, hvor den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, fremover skal være omfattet af straffelovens § 216 om voldtægt, jf. lovforslagets § 1, nr. 8 og 11.

Om baggrunden for forslaget herom kan der henvises til pkt. 3.2.1 og 3.2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger. Som det fremgår af pkt. 3.2.4 i bemærkningerne, er Justitsministeriet enig med Straffelovrådet i, at en række forhold taler henholdsvis for og imod at udvide voldtægtsbestemmelsen til også at omfatte tiltvingelse af samleje ved anden tvang end vold eller trussel om vold samt at skaffe sig samleje ved at udnytte forurettedes hjælpeløse tilstand (f.eks. bevidstløshed, stærk beruselse eller søvn). Efter en samlet vurdering finder Justitsministeriet, at mest taler for at udvide voldtægtsbestemmelsen til også at omfatte sådanne handlinger, og at sådanne handlinger bør være omfattet af samme strafferamme som voldtægt i øvrigt.

Med hensyn til straffelovens § 218, stk. 1, om at skaffe sig samleje med en person ved at udnytte den pågældendes sindssygdom eller mentale retardering kan der henvises til Straffelovrådets betænkning nr. 1534/2012, hvor der om spørgsmålet om at medtage sådanne forhold i en udvidet voldtægtsbestemmelse anføres følgende (side 199):

”I Straffelovrådets lovudkast omfatter modellen med en udvidet voldtægtsbestemmelse ikke overgreb mod sindssyge m.fl., som i dag er kriminaliseret i straffelovens § 218, stk. 1, samleje med institutionsanbragte, jf. straffelovens § 219, misbrug af tjenstlig eller økonomisk afhængighed, jf. straffelovens § 220, eller visse forvekslings-situationer, jf. straffelovens § 221. De nævnte former for overgreb er ikke karakteriseret ved tvang, og bl.a. samleje med institutionsanbragte omfatter også situationer, hvor den pågældende frivilligt deltager i samlejet. Disse overgreb adskiller sig således fra de overgreb, der vil være omfattet af en udvidet voldtægtsbestemmelse som den beskrevne, på så væsentlige punkter, at Straffelovrådet ikke finder det hensigtsmæssigt, herunder sprogligt naturligt, at udvide voldtægtsbestemmelsen til også at omfatte sådanne overgreb.”

Justitsministeriet er enig med Straffelovrådet i, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at udvide voldtægtsbestemmelsen til også at omfatte at skaffe sig samleje med en person ved at udnytte den pågældendes sindssygdom eller mentale retardering.

Med hensyn til FN's handicapkonvention er det Justitsministeriets opfattelse, at konventionen ikke stiller krav om, at strafferammen for at skaffe sig samleje med en person ved at udnytte den pågældendes sindssygdom eller mentale retardering skal være den samme som strafferammen for at skaffe sig samleje med en person, der befinder sig i en tilstand, hvor den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen.

Justitsministeriet bemærker herved også, at sindssyge og mentalt retarderede er omfattet af den foreslåede voldtægtsbestemmelse på linje med alle andre. Tiltvingelse af samleje ved vold eller trussel om vold eller anden ulovlig tvang eller at skaffe sig samleje med en person, der befinder sig i en tilstand, hvor den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen, vil således efter lovforslaget skulle straffes som voldtægt, også hvis offeret er sindssyg eller mentalt retarderet.